

LIBER

autem lineis e,a,a,t,g,e,g,t,&a,g,secante e,t,in k.erūt e,a,&a,t,notæ, quia semidiameter Solis, aut umbra & Lunæ visuales. In triangulo autem a,c,t, differentia quadratorum a,e,&a,t, diuisa per e,t, prouidet differentiam linearum e,k,&k,t, quare e,k,&k,t,notæ fient, & quoniam anguli a,d,k, recti sunt, ideo nota erit a,k, quæ est æquivalens k,g, quare uterque triangulorum e,a,g,&t,a,g,notus, prout communis mensura quadratellum unius partis talis qualium e,a,a,t,&t,e,sunt notarum partium. Item ex proportione e,a, ad a,k,notus erit arcus a,d,g, per tabulam sinuum. Similiter ex proportione t,a,ad a,k,notus erit arcus a,z,g, prout circumferentia circuli est 360° .gra, proportio denique circumferentiae circuli ad diametrum, ut ostendit Archimedes, est minor quam tripla sex qui septima, & maior quam tripla superpartiens 10. septagesimas primas. Inter has autem media proportio est trium partium 8.mi.30.secun, ad unam partem. Ex hac itaque & notis semidiametris e,a, & a,t, notæ erunt peripherie circulorum a,b,g,&a,h,g, & ex proportione arcus a,d,g, aut a,z,g, ad totam peripheriam, noti erunt arcus a,d,g,&a,z,g, in partibus quibus e,a,&a,t,notæ erant. Ex ductu autem e,a, in a,d, consurgit sector e,a,d,g, similiter ex ductu t,a,in a,z, consurgit sector t,a,g,z, quare sectores noti fient in partibus quibus iam trianguli e,a,g & t,a,g,noti erant. Sed ablato triangulo e,a,g,a,sectore e,a,d,g, manet portio arcus a,d,g,&chorda a,g, contenta, igitur ipsa nota fiet. Similiter portio arcus a,z,g,&chorda a,g, contenta innotescet, quare tota figura ovalis a,z,g,d, nota fiet. Quare cum in eisdem partibus sit etiam nota superficies circuli a,b,g, quia sit ex ductu e,b, in semiperipheriam d,a,b,nota fiet proportio ovalis figuræ a,z,g,d, ad totâ superficiem circuli solaris a,b,d,g. Similiter in eclipsis Lunari nota erit eius proportio ad a,h,g,z, superficiem circuli Lunaris, quod fuit ostendendum. Exemplum Ptolemei: Semidiameter Solis e,b, est 15.mi.40.secun, quam seruat invariata. Semidiameter Lunæ visualis in longitudine media epicycli est 16,minu.40.secun, quare secundum hanc proportionem dum b,d,est 12.digitii, erit z,h,12,digitii & 20,minu.serè. Ponamus autem ut z,d, sit tres digitii, quare e,z, erit quoque tres digitii, &z,t, est sex digitii, decem minuta, id est e,t, erit nouen digitorum, decem minutorum, quadratum e,a, est triginta sex digitii quadrati, & quadratum t,a, est 38.2.m, ferè, differentia horum est 2.digitii 2.mi, diuisa per c,t, scilicet 9. digitos 10,mi, exit differentia e,k,&k,t, 13.mi.18.secun, quare e,k, erit 4. digitii 28.m,&k,t, 4.digitii 42.mi, Ex his igitur fiet utraque linearum a,k,&k,g, 4.digitorum, ergo triangulus a,e,g, est 17. digitii quadrati, & 52.m, & triangulus a,t,g, 18.digitii 48.m, Ex proportione autem e,a,ad a,k, dū e,a, est 60,erit a,k,40. quare arcus a,d,est 41.gr.49.m, prout circumferentia circuli habet 360° .gr. Sic ex proportione t,a,ad a,k, quæ est sex digitorum 10.m, ad 4.digitos, dum t,a, est 60,erit a,k,39.&55.m, ergo arcus a,z, est 40.gr.26.m. Item secundum proportionem unius ad 3.&8.m, 30.secun, dum e,a, est 6,erit peripheria a,b,g,d, 37.digitii 42.m. Et area circuli solaris 113. digitii quadrati, 6.m, & secundum eandem proportionem dum t,a, est 6.digitii 10.m, fiet peripheria a,z,g,h, 38.digitii 45.m. Et area circuli Lunaris 119.digitii 29.m, Proportio autem peripherie a,b,g,d, se habet ad arcum a,d,g, sicut area circuli ad aream sectoris a,e,g, sed e,a,d,est 180.a,d, 41.gra.49.m. Ideo area sectoris a,e,g, est 26.digitii quadrati, & 15.mi, ferè. Similiter sector a,t,g, fiet 26.digitii 51.mi. Sed area trianguli a,e,g, fuit 17.digitii 52.mi, ergo portio a,d,g,k, est 8.digitii 23.m. Et area trianguli a,t,g, fuit 18.digitii 48.mi, ergo portio a,z,g,k, est 6.digitii 3.m, igitur area ovalis a,z,g,d, est

